

Kwestionariusz

byłego jeńca Prybycia Stańisława

Stańisław Prybyca płt rezerwy, urodz. 29 października 1900 r. w Warszawie

zawód cywilny - gisier drukarski, staż cywilny - żonaty

Arestowany przez wojska sowieckie na stacji kolejowej

Mińskowie koło Lublina w dniu 29. IX - 1939 r.

Nazwy obojów: 1) Zamek króla Jana III Sobieskiego w Olesku od 9. X - 1939 r. do 8. IX - 1940 r. 2) baraki drewniane w Mojejskach od 12. IX - 1940 r. do 21. V - 1941 r. 3) budynki folwarczne (stajnie i obory) w Czełmierzach koło Gródka Jagiellońskiego aż do wybuchu wojny sowiecko - niemieckiej, we wszystkich wymienionych łagrach warunki hygieniczne pod presją, ludźmi nie mogli się wyżyć wcale i chorować.

Skład jeńców: przeważająca większość Polaków, następnie Ukraińcy, Białorusini, Żydzi i Niemcy.

Kategorie przestępstw: sami żołnierze interesowani

Porosim mniemy: żołnierze pochodzili z różnych sfer społecznych od robotnika do inteligenta w łagrze.

Co do stopni wojskowych trudno się było zorientować, ponieważ

niewielu przynawało się do swoich stopni.

Życie w obozie plynęło nie wszystkim jednakowo; istnienie sterczeń rajskich przez sowiektów byli do pewnego stopnia łagodniej traktowani. Utworzono z nich brygady t. zwane rotkonwojowanie t. in. zapasowano ich w legitymacje z fotografiami i chodzili do pracy bez dozoru konwoju ubrazonego tylko pod d-woim jednym z nich który był ich brygadjerem. Stoczniki kolejarskie dobre.

Życie kulturalne, dostawaliśmy czasem gazety w języku polskim „Czerwony Sztandar” lub w rosyjskim „Prawda” „Izwiestija” przeważnie przesmycając drogą nielegalną, według koleśników, którzy często umiłowali umiadać nas na swój sposób przez polityków, którzy dążyli do tego aby zaradzić w nas brak wrażliwego rozumienia i niekolejarskie. Gdy tylko do któregoś z nas zatorzonych łagrow powrócili jeńców z innych łagrow istnienie porównawcy się zaczęli z sobą żyć po kolejarsku, natychmiast robiono nowe grupowania.

Dzień pracy w pome zimowej od godzi 8⁰⁰ do 16⁰⁰ w pome

letniej od 6⁰⁰ lub 7⁰⁰ do 17⁰⁰ warunki pracy ciężkie.

Normy dniowe: przy pracach ziemnych wykopani 16 m. ziemi, ziemni 1 kateg. i wymocze jej na odl. 2 mtr, przy twardziem kamieniu na t. nr. zerobieni 1,10 m. ziemi, przy wyładunku wagonów od 30 do 50 ton ciężaru

Stwierdził N. K. W. D. do jeńców landro niemieckich (wrogi)

Przy badaniach niektórych żołnierzy budowano ich w więz. i badano do rana, nieradko kładziono broń na stole lub łóżyma w reku całej wyimowania zerusa,

Poimie lekarska niedostateczna, lekarz tagrowy rozwiniot tylko dzienny procent, wyimowanie imu przez niemieckie tagru. Oile chorych bylo wiecej musieli iic do pracy nawet przy temperaturze od 38° do 39° C. Do szpitali odwozono tylko w wypadkach zranienia koieryju lub zebot i choroby zakazne.

Stwierdzili: w Olesku 21.iii-39.r. zastrelono 3 jeńcow za probe uciezki. Nerazie wprowadzono nas do Rosji po wybuchu wojny sowiecko-niemieckiej z grupy 1400 ludzi ktory wyimawali z Czerlami przez Podwoloczyska do Starobielstwa nie dolierono sie okolo 180 ludzi, wшыey prawdopodobnie

858

zostali wystrzelani gdyż N. K. W. D. b. często strzelali aby przyspieszyć
 śmierć. Przez cały czas polity w łagrach nie mogłem na-
 wizać kontaktu z rodziną, na wiele napisanych listów
 nie otrzymywałem odpowiedzi, mam wrażenie, że to dlatego
 uśredniłem łagru towarzysza Bielakowa który miał mnie
 zapisanego w swojej kieszonkowej i we wszystkich wymienionych
 wyżej łagrach był razem z nim.

Po ogłoszeniu amnestji w sierpniu, gdy ~~został~~ przybył do
 Starobielek ppłk. Wisiński, tam wstąpiłem do
 Wojska Polskiego.

Staryborski, płk.